

Патријарх Порфирије: Видовдан је наше око. Свети Лазар је наше ухо. Светиње косовско-метохијске су наш ум.

Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије служио је 28. јуна 2022. године, на празник Светог мученика кнеза Лазара – Видовдан, свету архијерејску Литургију у манастиру Грачаници.

Саслуживали су Његово Блаженство Архиепископ охридски и Митрополит скопски г. Јован, високопреосвећена господа митрополити дабробосански Хризостом и црногорско-приморски Јоаникије, преосвећена господа епископи врањски Пахомије, милешевски Атанасије, рашко-призренски Теодосије, славонски Јован, тимочки Иларион, аустралијско-новозеландски Силуан, будимљанско-никишћки Методије, захумско-херцеговачки Димитрије, стобијски Давид и марчански Сава.

Многобројном верном народу патријарх Порфирије је поручио:

У име Оца и Сина и Светог Духа. Браћо и сестре, ево нас опет пред Грачаницом, пред том небеском лепотицом. Ево нас опет на Косову и Метохији да молитвено и богослужбено прославимо Видовдан, да прославимо

Светог кнеза Лазара и да се њему обратимо за духовну подршку. Ево нас опет заједно, а тамо, како сам Господ вели, где су само двоје или троје сабрано у Његово име и Он је ту. Овде пред светом Грачаницом сабран је читав наш православни српски народ, сви су овде сабрани кроз свету Литургију, кроз молитву, кроз благодат Божју. Када благодат сабира, чак и онда када смо разасути на све стране, ми не само да смо једно него смо и на једном месту, јер то једно место зове се Христос.

Кад год дођемо на овај дан у свету Грачаницу, када год у било ком тренутку ходочастимо до Високих Дечана, до Пећке Патријаршије, до Богородице Љевишке, до Свете Тројице у Мушутшту, кад год смо овде, на овом месту, браћо и сестре, на нама се остварује лик сина из приче о блудном сину. На нама се испуњавају се речи Јеванђељисте које гласе: Изгубљен беше и нађе се. Кад год смо овде и на овом месту знамо где год да смо били и колико год смо се удаљили од овог места, изгубљени бејасмо и нађосмо се. Кад год дођемо овде дошли смо себи, вратили смо се себи, јер ово место, Косово и Метохија јесу, браћо и сестре, место нашег рођења. Овде смо поникли, овде смо се родили. Овде смо се родили за Христа, родили смо се за Цркву Његову, за Јеванђеље Његово. Овде смо добили своје име. Овде смо добили, браћо и сестре, свој печат. Родили смо се, како то данас често говоре, за систем вредности, за систем вредности који је другачији од многих који нас окружују, који хоће да нам се наметну, који нас саплићу боље рећи. Ми смо се овде родили смо се ми овде за систем вредности Јеванђеља.

Без Грачанице, без Видовдана, без свих светиња на Косову и Метохији, браћо и сестре, ми напросто нисмо оно што јесмо, нисмо оно на шта нас је Господ позвао. У Грачаници, у Дечанима, у Призрену, у Богородици Љевишкој, у Пећкој Патријаршији ми јасно видимо ко смо. То су, браћо и сестре, наше очи! Видовдан је наше око. Свети Лазар је наше ухо. Светиње косовско-метохијске су наш ум. Овде видимо, овде чујемо, овде разумемо не само нашу прошлост, не само наше порекло, него разумемо и то шта је наш циљ, зашто смо позвани у овај свет и крштени у име Свете Тројице, које је наше крајње назначење.

Браћо и сестре, све то јесте тако и искључиво тако само због тога што је Христос извор, што је Христос извор живота, што је Он корен живота и вечности, што са Њим и у Њему ми јесмо оно што јесмо као појединци, али и као заједница. У Христу, у Његовој речи, у Његовом Јеванђељу нама је дат начин постојања који је дефинисан кроз реч о љубави, кроз позив на љубав. Љубав је, браћо и сестре, лична карта, најважнија карактеристика. То је дато

и задато сваком човеку и свима заједно. Једини нормалан и природни наш идентитет јесте љубав читавим својим бићем према Христу, али и љубав према ближњем своме као самоме себи. А ко је Христов? Онај чија је Грачаница, Дечани, Пећка Патријаршија и Богородица Љевишка тај зна ко је ближњи. Сваки човек је позван да буде наш ближњи, јер Христос је дошао у овај свет да спасе све људе, да призове све у тајну спасења и богоспознања.

Дакле, ми добро знамо да волети Бога читавим својим бићем значи волети га као што су то чинили Свети кнез Лазар и косовски мученици. Волети ближњег свога као самога себе то исто значи волети свакога човека онако како је то чинио и чиме су живели Свети кнез Лазар и мученици косовски. Та љубав Светог кнеза Лазара, крстолика љубав, сажета је и дефинисана у само неколико једноставних речи а то је да је Свети кнез Лазар изабрао веру уместо вечере. Није продао веру за вечеру, определио се за Христа. То не значи да је презрео вечеру као символ материјалног света и иметка, постигнућа и успеха у нашим животима. Јеванђеље не одбацује овај свет, не одбацује ништа од онога што је Бог створио. Напротив, то нам је дато да нашим подвигом, молитвом и љубављу буде преображено. Свети кнез Лазар се определио за веру, а не за вечеру, зато што је хтео да и вечера добије свој смисао, да вечера не буде клањање било чему од овога света, да не буде ништа што је од овога света вредније од Христа. Знао је да све треба дати за Христа, а Христа ни за шта.

Свети кнез Лазар је био, браћо и сестре, хришћанин, православни Србин, јер је био Христов. Стога, браћо и сестре, вера јеванђељска, вера светолазаревска, сва је у парадоксу будући да је љубав за многе системе вредности нешто што се одбацује, нешто што није корисно, нешто што није профитабилно, нешто што је сулудо и површно. То је оно што нам нуди овај свет, а Свети кнез Лазар је знао да све што јесмо и што имамо може трајати и постати вечно само у Христу. Ако је Христос на првом месту све ће добити своје право аутентично место. То знамо, браћо и сестре, овде пред светом Грачаницом. Знамо и зато смо дошли овде да се помолимо Светом кнезу Лазару и да се определимо за парадокс, парадокс вере и љубави, а то значи тежње да се сви спасу, да сви буду наши, да сви имају места у нашем срцу, да имају места свакако и Албанци са којима живимо. Позвани смо да будемо браћа са свима и са Албанцима, наравно пре свих јер овде живимо са њима. И једне и друге је Господ створио, сви смо икона Божја, а сигуран сам да и они знају, уколико верују у Бога, у једнога Бога, а и књиге у које највећим делом верују на исто позивају и подсећају на то да само у заједници можемо бити на путу Божијем, да смо сви једни другима потребни, да нико без никог не може.

Важно је да то сами разумемо, јер имамо то искуство у својој прошлости. Не дозволимо да нас други уче о томе, да нас опомињу, да примењују своје методе којима хоће само да остварују своје циљеве који нису у складу не само са нашим циљевима него најчешће, што је најважније за нас, нису у складу са циљевима на које нас позива Јеванђеље, са циљевима за које су се определили Свети кнез Лазар и косовски мученици, са циљевима за које су се определили бројни светитељи Божји који су натопили ову свету земљу и молитвом, и постом, и покајањем и праштањем и сваком врлином.

Дакле, браћо и сестре, долазећи овде нека нас Господ увек благосиља и сабира. Долазећи овде да се увек враћамо себи из разних својих странпутица са молитвом на уснама и у срцу, са покајањем у души, са спремношћу да праштамо једни другима, са спремношћу да грлимо увек у Христу једни друге, са одлучношћу да пре свега једно и јединствено будемо међусобно, јер само тако можемо градити братства, пријатељства, јединство и заједницу. Имајмо, једном речју, љубави на шта нас подсећа и данашње Јеванђеље. Имајмо љубави међу собом. Ако имате љубави међу собом, по томе ће свет познати да сте моји, каже Господ! По томе ће свет познати да смо, браћо и сестре, Христови! Нека би Господ дао да тако буде, да Он наш извор, пут и истина буде наш покретач како бисмо у Њему утемељени овде и сада славили Њега и Оца Његовога и Духа Светога овде и сада и увек и у векове векова. Амин!

После свете Литургије у манастиру Грачаници, Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије служио је парастос јунацима палом од Косовског боја до данас.

